

<http://physicsweb.org/article/news/9/3/6>

2005/03/08

تعريف - جدید ی برا ی کیلوگرم

به گفته ی فیزیک‌پیشه‌ها یی از بریتانیا، ایالات متحده، و فرانسه، تعریف - فعلی ی کیلوگرم (جرم - یک تکه آلیاژ پلاتین) - ایریدیم که در محفظه ای در پاریس نگهداری می‌شود) قدیمی است و باید منسخ شود. این پژوهش‌گران معتقد اند وقت آن رسیده کیلوگرم را بر اساس ثابت‌ها ی بنیادی تعریف کنند، مثل - شش واحد - پایه ی دیگر - SI. این عقیده با وجود آن است که تعریف‌ها ی جدید - پیش‌نهادشده، نسبت به سرنمونه ی بین‌المللی ی پلاتین - ایریدیم دفت - کمتری دارند.

با تعریف - کیلوگرم بر اساس - سرنمونه (که در اداره ی بین‌المللی ی اوزان و مقادیر (بای‌پام) [1] نگهداری می‌شود) اگر جرم - سرنمونه تغییر کند تعریف - کیلوگرم عوض می‌شود. مثلًا اگر این سرنمونه تمیز شود، آسیب ببیند، یا از جو غبار بگیرد، کیلوگرم عوض می‌شود.

شش واحد - دیگر - SI بر اساس - ثابت‌ها ی بنیادی یا اتمی تعریف می‌شوند. مثلًا متر مسافت ی است که نور طی - 1/299792458 ثانیه در خلئ می‌پیماید، و خود - ثانیه مدت 9192631770 دوره ی تابش ی است که یک گذار الکترونی ی خاص در اتم - سزیم - 133 می‌گسیلد. با این تعریف‌ها پژوهش‌گران برای انجام سنجش در SI به یک استاندارد - اولیه ی واحد نیاز ندارند.

دانش‌پیشه‌ها دو روش برای بازتعریف - واحد - جرم پیش نهاده اند. اولی بر اساس - ثابت - پلانک [2] است و در آن یک کیلوگرم جرم را با استفاده از یک نیروی دقیقاً اسنجدیده شده ی مغناطیسی در میدان - گرانشی ی زمین در تعادل نگه می‌دارند. روش - دوم بر اساس - ثابت - آوگادرو [3] است، و در آن تعداد معین ی از اتم‌ها یی با یک جرم اتمی ی معین را می‌سنجند. اما بسیاری معتقد اند تعریف - جدید - کیلوگرم نباید

به کار رود، مگر این که دقت آن دست کم با دقت تعریف فعلی برابر شود، یعنی به ۱ قسمت بر 10^8 قسمت برسد. فعلاً دقت هیچ یک از روش‌های بالا بهتر از ۱ قسمت بر 10^7 قسمت نیست.

اما ایان میلز [4] از دانش‌گاه ردینگ [5] در بریتانیا، و همکاران ش ازان آی‌اس‌تی [6] در ایالات متحده و ب‌ای‌پ‌ام معتقدند اند کمیته‌ی بین‌المللی‌ی اوزان و مقادیر (آی‌سی‌دبليوام) [7] (که مسئول یک‌نواخت‌کردن واحد‌ها‌ی سنجش در سراسر جهان است) باید در نشست بعدی پیش در اکتبر ۲۰۰۷ تصمیم بگیرد و یک‌ی از این تعریف‌ها‌ی جدید را برگزیند [8].

این دانش‌پیشه‌ها می‌گویند این که کیلوگرم حالا بازتعریف شود مزایا‌ی آنی دارد، از جمله کاهش چشم‌گیر عدم‌قطعیت تعداد زیادی از ثابت‌ها‌ی بنیادی‌ی مهم که در تعریف شان کیلوگرم وارد می‌شود. مثلاً به این وسیله می‌شود دقت سنجش بعضی از واحد‌ها‌ی الکتریکی (مثل ولت و آمپر) را ۵۰ بار بهتر کرد.

در ۱۹۸۳ هم روی‌داد مشابه‌ی رخ داد. آن موقع تعریف قدیمی‌ی متر را (فاصله‌ی بین دو خراش فلزی روی یک میله‌ی پلاتین بود) کنار گذاشتند.

[1] Bureau International des Poids et Mesures (BIPM)

[2] Planck

[3] Avogadro

[4] Ian Mills

[5] University of Reading

[6] NIST

[7] International Committee for Weights and Measures (ICWM)

[8] Metrologia **42** 71